

Bruselj, 19. marec 2019
(OR. en)

7650/19

ATO 33
ENER 183

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov (2. del)/Svet
Št. predh. dok.:	7073/19 ATO 27 ENER 141
Zadeva:	Prvi evropski tematski medsebojni strokovni pregled jedrske varnosti – sklepi Sveta (18. marec 2019)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o prvem evropskem tematskem medsebojnem strokovnem pregledu jedrske varnosti, ki jih je Svet za zunanje zadeve sprejel na seji 18. marca 2019.

OSNUTEK SKLEPOV SVETA

o prvem evropskem tematskem medsebojnem strokovnem pregledu jedrske varnosti

Ob priznavanju naslednjega:

- na podlagi člena 8e spremenjene direktive o jedrski varnosti¹ se je prvi tematski medsebojni strokovni pregled začel leta 2017², naslednji pa naj bi si sledili najmanj vsakih šest let. Pri prvem tematskem medsebojnem strokovnem pregledu je sodelovalo devetnajst držav (šestnajst držav članic EU in tri države izven EU) in Komisija kot opazovalka;
- skupina evropskih regulatorjev za jedrsko varnost (ENSREG) je za temo prvega tematskega medsebojnega strokovnega pregleda, ki je vključeval jedrske elektrarne in raziskovalne reaktorje s toplotno močjo 1 MW ali več, določila obvladovanje staranja;
- na podlagi pripravljalnega dela, ki sta ga opravila ENSREG in WENRA (Združenje zahodnoevropskih upravnih organov za jedrsko varnost), so države članice, ki so delovale prek svojih pristojnih nacionalnih regulativnih organov, pripravile in objavile nacionalna poročila o oceni;
- nacionalna poročila o oceni so medsebojno strokovno pregledale države članice, ki so delovale prek svojih pristojnih nacionalnih regulativnih organov, in Komisija kot opazovalka;
- Komisija je imela v postopku tematskega medsebojnega strokovnega pregleda aktivno in podporno vlogo, saj je skrbela za upravne in logistične vidike ter delovala kot sekretariat odbora. Poleg tega je zagotavljala priložnosti za sodelovanje javnosti in informacije o postopku ter pripravila poročila o izidu tematskega medsebojnega strokovnega pregleda;

¹ Direktiva Sveta 2014/87/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov.

² Delo je potekalo od junija 2015 do oktobra 2018. Nacionalna poročila so bila pripravljena do konca leta 2017, postopek medsebojnega strokovnega pregleda pa je bil opravljen leta 2018.

- Komisija, države članice in ENSREG so z namenom izboljšati splošno preglednost pri vprašanjih jedrske varnosti organizirale različne dogodke, da bi še okrepile javno posvetovanje in vključevanje javnosti v celotnem postopku. Vsa nacionalna poročila o oceni, vprašanja deležnikov in odgovori nanje ter ugotovitve za posamezne države so bili objavljeni na spletnem mestu ENSREG;
- ENSREG je dogovor o poročilu o medsebojnem strokovnem pregledu dosegla oktobra 2018 in ga nato objavila na svojem spletnem mestu;
- glavna ugotovitev strokovnega pregleda je, da programi obvladovanja staranja obstajajo v vseh državah z jedrskimi elektrarnami. Čeprav v evropski ureditvi in izvajanju programov obvladovanja staranja jedrskih elektrarn ni bilo ugotovljenih velikih pomanjkljivosti, so bila med pregledom opredeljena področja, na katerih bi z dodatnimi prizadevanji, zlasti bolj sistematičnimi in celovitimi programi obvladovanja staranja raziskovalnih reaktorjev, izboljšali obvladovanje staranja. Med pregledom je bilo še ugotovljeno, da na evropski ravni ostajajo izzivi, na primer v zvezi z načini ocenjevanja učinkovitosti programov obvladovanja staranja, in izpostavljene dobre prakse, kakršna je uporaba zunanjih storitev medsebojnega strokovnega pregleda za zagotovitev neodvisne ocene programov imetnikov dovoljenja za obvladovanje staranja;
- ENSREG bo pripravila akcijski načrt, v katerem bo določeno, kako se bodo reševali izzivi tematskega medsebojnega strokovnega pregleda, medtem ko bodo sodelujoče države pripravile nacionalni akcijski načrt za izvajanje ugotovitev za posamezne države; oba načrta naj bi bila objavljena do septembra 2019;

SVET EVROPSKE UNIJE

Uvod

1. POZDRAVLJA sprejetje in objavo poročila o prvem tematskem medsebojnem strokovnem pregledu s strani ENSREG na podlagi spremenjene direktive o jedrski varnosti;
2. PRIZNAVA, da so države članice in ENSREG v sodelovanju s Komisijo izvedle odprt, pregleden in vključujoč proces, in POUDARJA, da je bistvenega pomena, da se tematski medsebojni strokovni pregled pripravi, organizira in izvede ter njegovi rezultati sporočijo v sodelovanju z državami članicami in vsemi drugimi ustreznimi akterji;

3. PRIZNAVA, da sta za uspeh naslednjih tematskih medsebojnih strokovnih pregledov bistvenega pomena ustrezno usklajevanje in dopolnjevanje med dejavnostmi, ki jih izvajajo Komisija in države članice ob podpori ENSREG in, kadar je primerno, drugih ustreznih forumov, kakršen je WENRA, ter v sodelovanju z organizacijami za tehnično in znanstveno podporo;

Proces izvajanja

4. POZIVA države članice, naj nacionalne akcijske načrte v skladu s predlogo, ki jo je pripravila ENSREG, oblikujejo do septembra 2019;
5. POZIVA Komisijo, naj zagotovi, da ENSREG do septembra 2019 pripravi akcijski načrt, v katerem določi pristop k obravnavi potrebnih ukrepov, ki izhajajo iz izzivov tematskega medsebojnega strokovnega pregleda, do decembra 2021 pa poročilo o stanju izvajanja prvega tematskega medsebojnega strokovnega pregleda;
6. SPODBUJA države članice, naj skupaj z imetniki dovoljenj preučijo ureditev in izvajanje programov obvladovanja staranja njihovih jedrskih objektov;
7. SPODBUJA države članice, naj izvajajo sistematične in celovite programe obvladovanja staranja raziskovalnih reaktorjev v skladu z veljavnimi nacionalnimi zahtevami, mednarodnimi varnostnimi standardi in najboljšimi praksami;

Ukrepi za sodelovanje in preglednost v prihodnje

8. POZIVA Komisijo, naj sosednje države EU povabi, da sodelovanje v evropskih tematskih medsebojnih strokovnih pregledih izkoristijo za promocijo in nenehno izboljševanje najvišje ravni jedrske varnosti v tretjih državah;
9. SPODBUJA Komisijo, naj Mednarodno agencijo za atomsko energijo (IAEA) prosi za promocijo širokega razširjanja izidov tematskih medsebojnih strokovnih pregledov;
10. POZIVA države članice, naj pregledno posredujejo njihove nacionalne akcijske načrte, vključno s potrebnimi ukrepi in ustrezno časovnico, zlasti prek ENSREG, in tako omogočijo ustrezno nadaljnje ukrepanje;

Naslednji koraki

11. POUDARJA, kako pomembno je, da se države članice iz tega prvega tematskega medsebojnega strokovnega pregleda kaj naučijo ter zagotovijo povratne informacije Komisiji, ENSREG in njenim ustreznim delovnim skupinam, s tem pa izboljšajo učinkovitost in uspešnost prihodnjih medsebojnih strokovnih pregledov in vključenost ustreznih deležnikov;
 12. POZIVA države članice, naj ob posvetovanju s Komisijo in ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih med prvim tematskim medsebojnim strokovnim pregledom, najpozneje tri leta pred naslednjim pregledom v okviru ENSREG, ki naj bi potekal leta 2023, začnejo razmišljati o njegovi temi.
-